Covid-19 Updates 9ος 2021

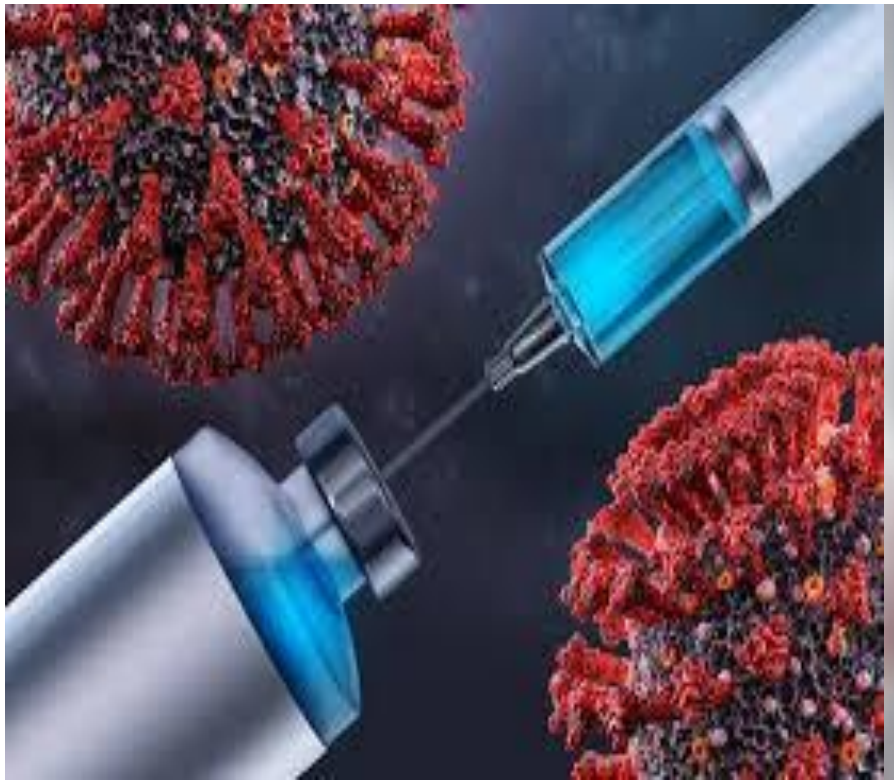

Επιμέλεια: ***Ευγενία Π. Πανταζή, MD, MSc,***
Ειδική Ιατρός Εργασίας

Covid-19: Διαθέσιμα εμβόλια

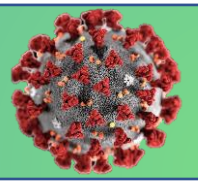

Pfizer BIONTECH

Εμβόλιο mRNA

2 δόσεις – μεσοδιάστημα 21 ημερών

1η δόση

2η δόση

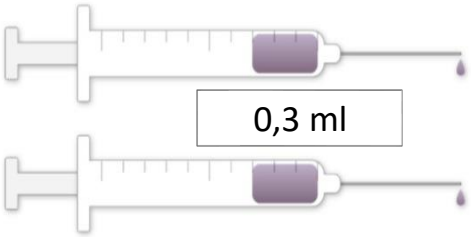

moderna
messenger therapeutics

Εμβόλιο mRNA

2 δόσεις - μεσοδιάστημα 28 ημερών

1η δόση

2η δόση

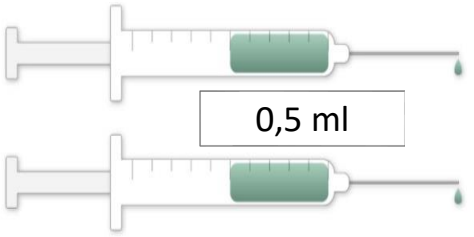

AstraZeneca

Εμβόλιο ιικού φορέα

2 δόσεις – μεσοδιάστημα 8 έως 12 εβδομάδων

1η δόση

2η δόση

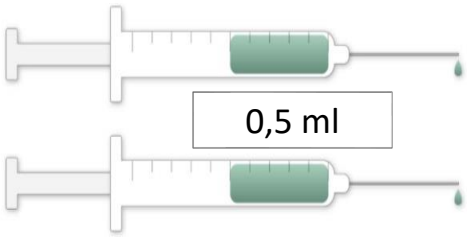

janssen
PHARMACEUTICAL COMPANIES OF Johnson&Johnson

Εμβόλιο ιικού φορέα

1 δόση

1 δόση

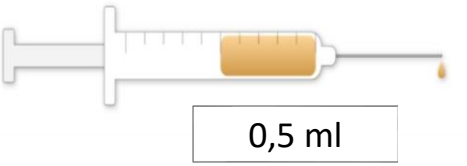

Εμβόλια mRNA

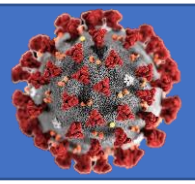

- ✓ Μόριο mRNA περιέχει τη γενετική πληροφορία για την κατασκευή της πρωτεΐνης επιφάνειας του ιού Sars-Cov-2
- ✓ Δεν μπορεί να μεταδώσει τη νόσο
- ✓ Δεν μπορεί να εισέλθει στον πυρήνα του κυττάρου
- ✓ Είναι εξαιρετικά ασταθές μόριο

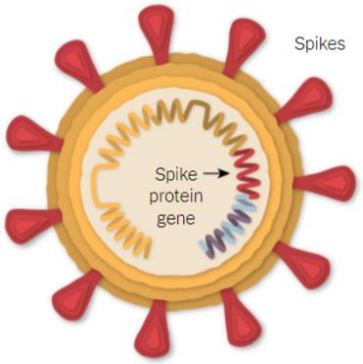

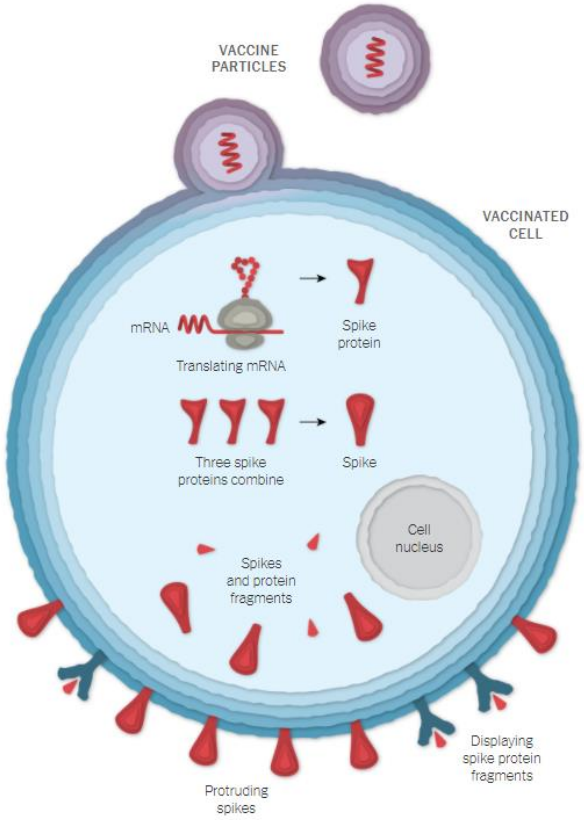

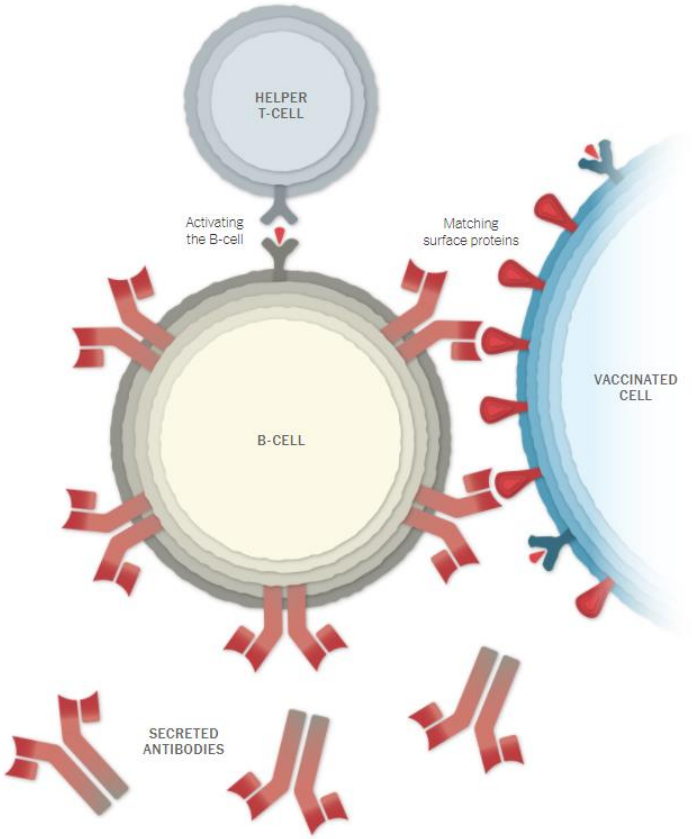

Εμβόλια mRNA

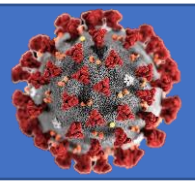

Pfizer BIONTECH

VACCINE NAME: Comirnaty (also known as tozinameran or BNT162b2)

EFFICACY: 91.3%

DOSE: 2 doses, 3 weeks apart

TYPE: Muscle injection

STORAGE: Freezer storage only at −13°F to 5°F (−25°C to −15°C)

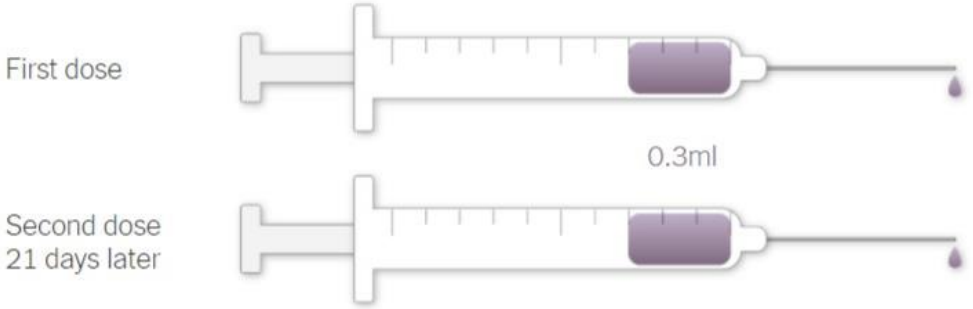

moderna NIH National Institutes of Health
Turning Discovery Into Health

VACCINE NAME: mRNA-1273

EFFICACY: More than 90%

DOSE: 2 doses, 4 weeks apart

TYPE: Muscle injection

STORAGE: 30 days with refrigeration, 6 months at −4°F (−20°C)

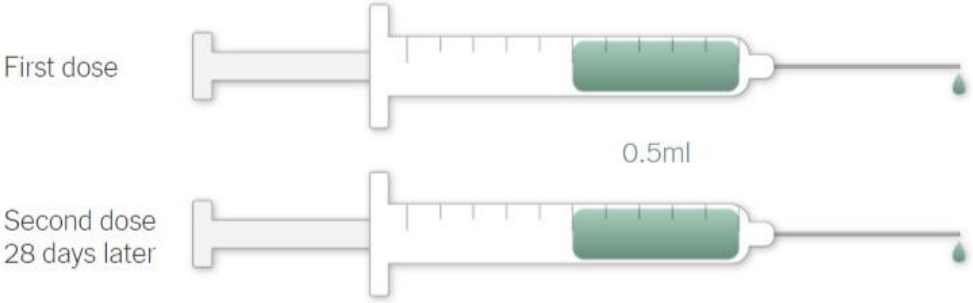

Εμβόλια ικού φορέα

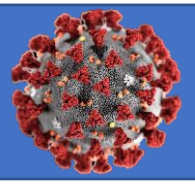

Εξασθενημένος αδενοϊός πιθήκου λειτουργεί ως μεταφορέας της γενετικής πληροφορίας για την παραγωγή της πρωτεΐνης επιφάνειας του ιού Sars-Cov-2

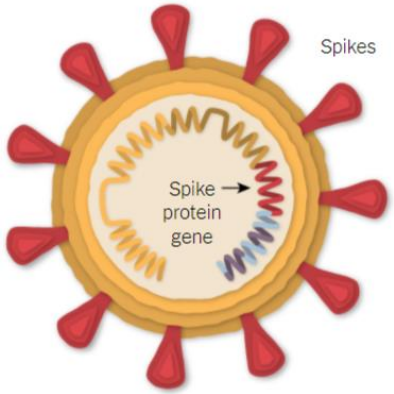

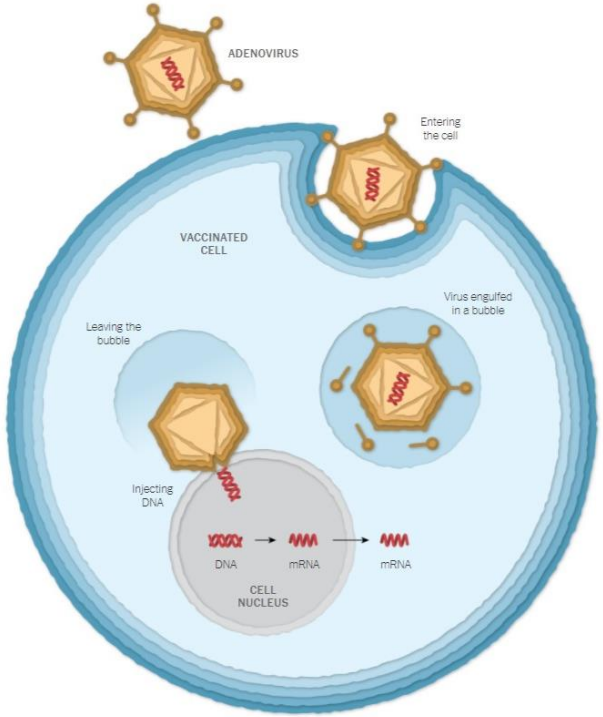

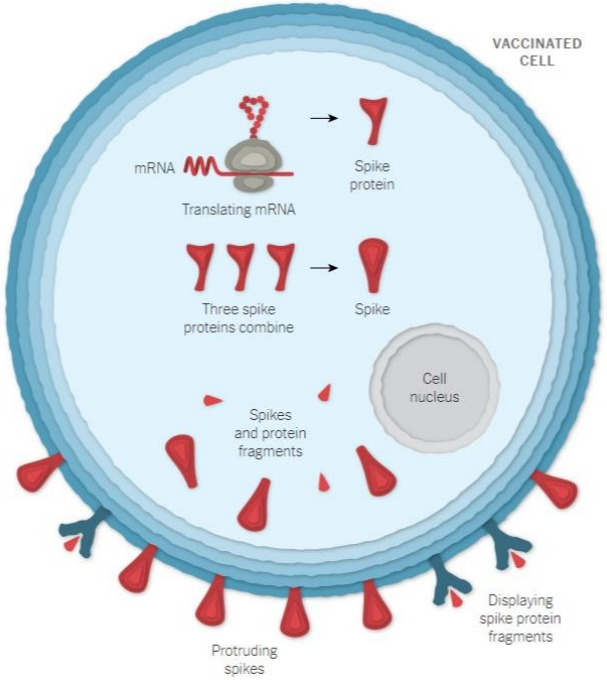

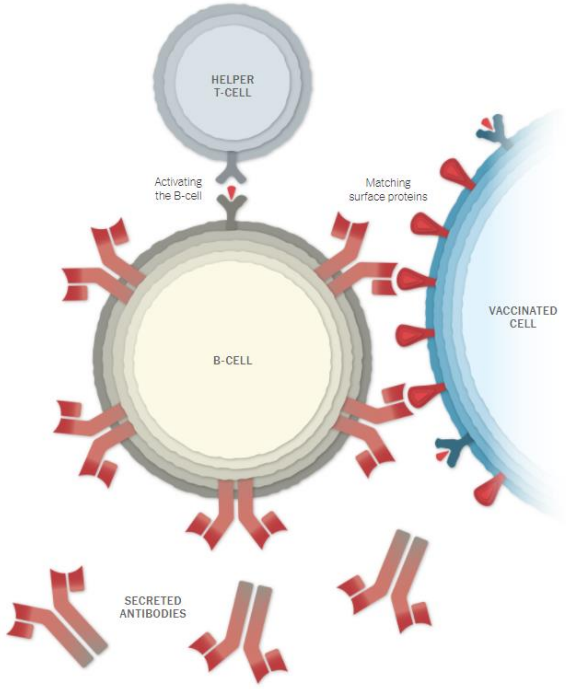

Εμβόλια ικού φορέα

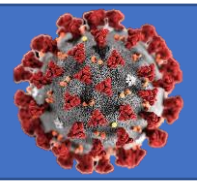

UNIVERSITY OF OXFORD AstraZeneca

VACCINE NAME: Vaxzevria (also known as AZD1222, or Covishield in India)

EFFICACY: 76% in a U.S. study.

DOSE: 2 doses

TYPE: Muscle injection

STORAGE: Stable in refrigerator for at least 6 months

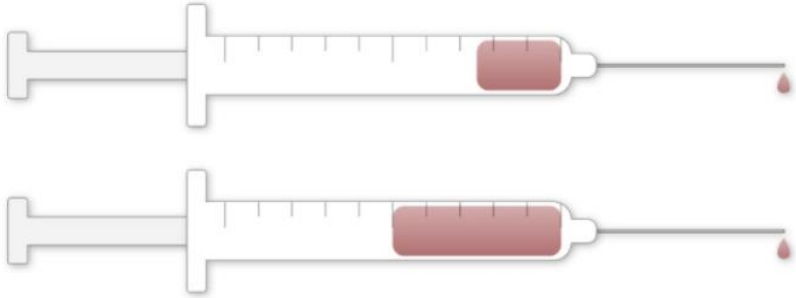

Johnson & Johnson Beth Israel Lahey Health Beth Israel Deaconess Medical Center Janssen

VACCINE NAME: Ad26.COV2.S

EFFICACY: 72% in United States, 68% in Brazil and 64% in South Africa

DOSE: 1 dose

TYPE: Muscle injection

STORAGE: Up to two years frozen at −4° F (−20° C), and up to three months refrigerated at 36–46° F (2–8° C).

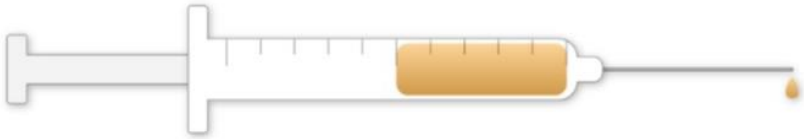

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΠΡΙΝ ΤΟΝ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟ

> Να συμπληρωθεί το «Ιατρικό ιστορικό –Σύσταση εμβολιασμού για COVID-19»

> Με βάση τις απαντήσεις στο ιατρικό ιστορικό και την κλινική κατάσταση του προσερχόμενου πολίτη, ο ιατρός του Εμβολιαστικού Κέντρου παίρνει την απόφαση για την πραγματοποίηση ή όχι του εμβολιασμού

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΦΥΛΑΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΕΜΒΟΛΙΩΝ

- Αναβολή εμβολιασμού ατόμων που παρουσιάζουν οξεία σοβαρή εμπύρετη νόσο ή οξεία λοίμωξη
- Απόλυτη αντένδειξη εμβολιασμού ατόμων με προηγηθέν ιστορικό αναφυλαξίας ή αλλεργικής αντίδρασης αμέσου τύπου οποιασδήποτε βαρύτητας σε συστατικά του εμβολίου ή στην 1η δόση του εμβολίου
- Όπως και με άλλες ενδομυϊκές ενέσεις, το εμβόλιο θα πρέπει να χορηγείται με προσοχή σε άτομα που λαμβάνουν αντιπηκτική θεραπεία ή εκείνα με θρομβοπενία ή οποιαδήποτε διαταραχή της πηκτικότητας (όπως αιμορροφιλία) διότι μπορεί να εμφανιστεί αιμορραγία ή μωλωπισμός μετά από ΙΜ χορήγηση σε αυτά τα άτομα.
- Δεν υπάρχουν δεδομένα ασφαλούς συγχορήγησης με άλλα εμβόλια
- Ενημέρωση των εμβολιασθέντων για πιθανές ανεπιθύμητες ενέργειες του εμβολίου και παρακολούθηση για 15 min
- Αλλεργικές αντιδράσεις οποιασδήποτε βαρύτητας σε τρόφιμα, δηλητήρια, από του στόματος φάρμακα, latex, ζελατίνη ή περιβαλλοντικά αλλεργιογόνα **δεν** αποτελούν αντένδειξη ή προφύλαξη για εμβολιασμό

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

- ✓ Κανένα εμβόλιο δεν προσφέρει 100% προστασία
- ✓ Μέγιστη προστασία επιτυγχάνεται :

Σύμφωνα με τον ΕΟΔΥ 14 ημέρες μετά την ολοκλήρωση του εμβολιασμού

Συνέχιση εφαρμογής των προστατευτικών μέτρων

Αποτελεσματικότητα εμβολίων

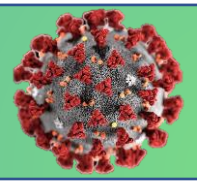

Προστασία από νόσηση

- Η προστασία από την πιθανότητα νόσησης είναι από **72% έως 95%** και θεωρείται πολύ υψηλή

Προστασία από σοβαρή νόσηση (εισαγωγή σε νοσοκομείο – ΜΕΘ)

- Η προστασία από την σοβαρή νόσο είναι πολύ υψηλή

Στέλεχος Δέλτα: νεότερα δεδομένα - προβλέψεις

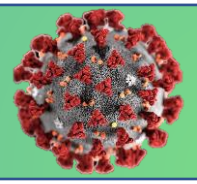

- 2 μεταλλάξεις στην πρωτεΐνη ακίδα (spike)
- αυξημένη ικανότητα προσκόλλησης στα κύτταρα αναπνευστικού
- αυξημένη μεταδοτικότητα (κατά 40% - 70%)
- προτίμηση σε νεαρές ηλικίες
- Έως 10 φορές λιγότερο σοβαρή νόσηση ?

Επικράτηση στελέχους D στο Ηνωμένο Βασίλειο

19.04.2021	17.05.2021	28.06.2021
• 1,52%	• 33,69%	• 98,01%

Αποτελεσματικότητα έναντι στελέχους Δέλτα

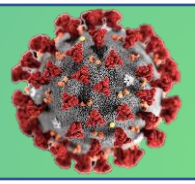

Μελέτη PHE (5ος/2021)

Δημοσίευση στο NEJM 21.07.2021

εδώ

Pfizer BIONTECH

Αποτελεσματικότητα μετά από 1η δόση / 2η δόση

- 48% για στέλεχος Α
- **35% για στέλεχος Δ**
- 94% για στέλεχος Α
- **88% για στέλεχος Δ**

AstraZeneca

Αποτελεσματικότητα μετά από 1η δόση / 2η δόση

- 49% για στέλεχος Α
- **30% για στέλεχος Δ**
- 75% για στέλεχος Α
- **67% για στέλεχος Δ**

Δεδομένα εμβολιασμού στην Ελλάδα

6.161.083 εμβολιασμοί με τουλάχιστον 1 δόση έχουν πραγματοποιηθεί

+19.058 την 06/09/2021

5.788.447 ολοκληρωμένοι εμβολιασμοί έχουν πραγματοποιηθεί

+12.111 την 06/09/2021

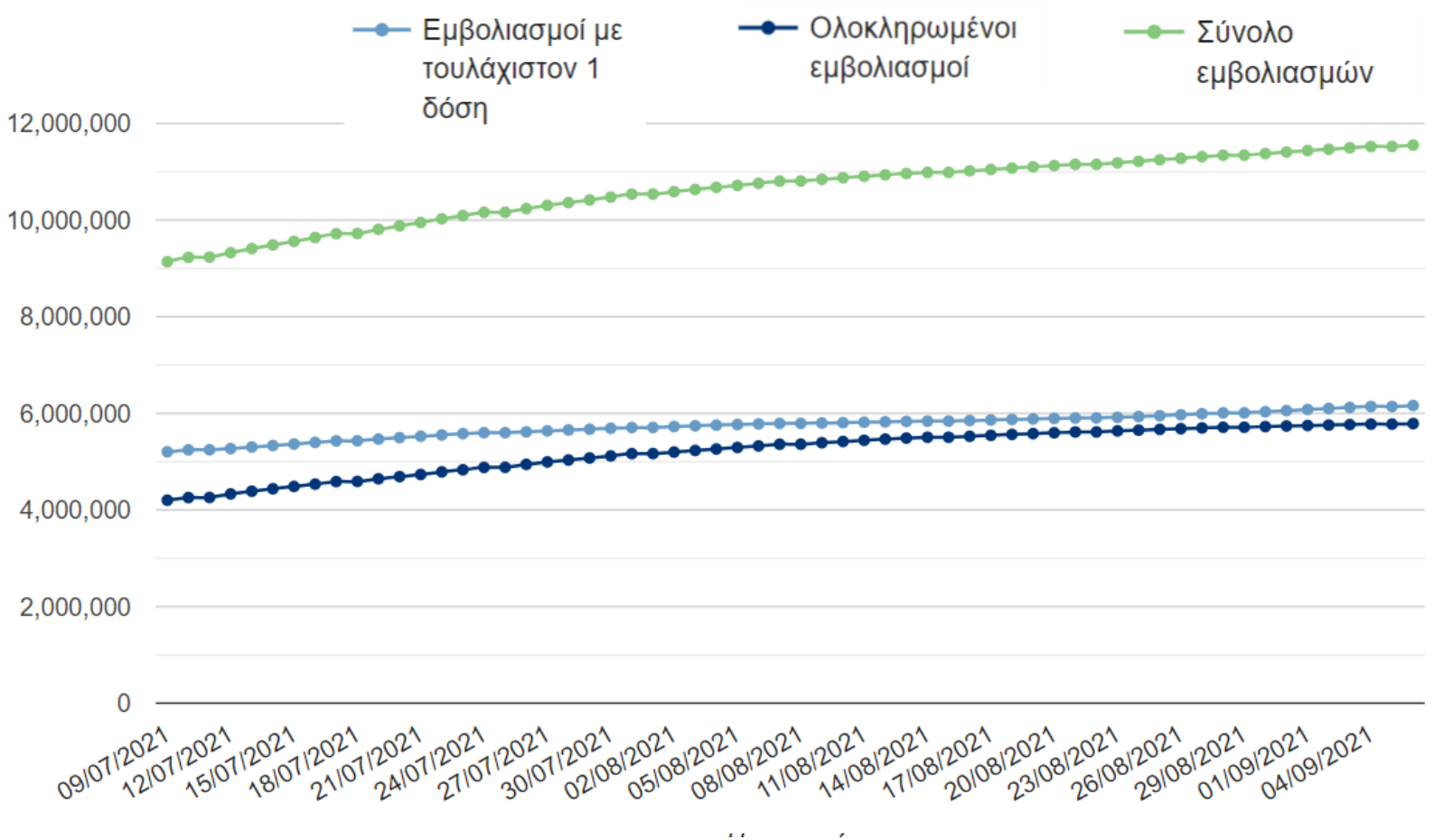

Ερωτήσεις και απαντήσεις για τα εμβόλια

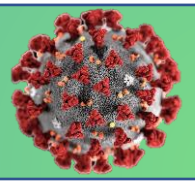

Γιατί να κάνω το εμβόλιο;

Το εμβόλιο προστατεύει σε πολύ μεγάλο ποσοστό από τη νόσηση από τον νέο Κορωνοϊό. Στην απίθανη περίπτωση νόσησης, μειώνει πολύ τον κίνδυνο εκδήλωσης συμπτωμάτων, την πιθανότητα σοβαρής νόσησης, την ανάγκη για νοσηλεία και τον κίνδυνο απώλειας ζωής.

Με βάση νεότερες μελέτες, το εμβόλιο μειώνει σημαντικά τον κίνδυνο μετάδοσης της νόσου, παρέχοντας έτσι προστασία όχι μόνο στον ίδιο τον εμβολιαζόμενο αλλά και στις επαφές του.

Υπάρχει περίπτωση να νοσήσω από κορωνοϊό εξαιτίας του εμβολίου;

Κανένα από τα εμβόλια που έχουν εγκριθεί για τον κορωνοϊό SARS-CoV-2 δεν περιέχουν ολόκληρο τον ιό. **Ο εμβολιαζόμενος δεν κινδυνεύει σε καμία περίπτωση να αρρωστήσει από τον κορωνοϊό εξαιτίας του εμβολίου.**

Ερωτήσεις και απαντήσεις για τα εμβόλια

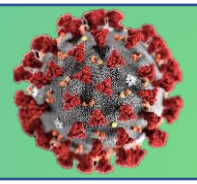

Τα εμβόλια είναι ασφαλή;

Το προφίλ ασφάλειας των εμβολίων που μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί είναι απολύτως ικανοποιητικό.

Οι ανεπιθύμητες ενέργειες αφορούν κυρίως σε τοπικές αντιδράσεις στο σημείο της ένεσης και υποχωρούν πολύ σύντομα.

Ποιες είναι οι συνηθέστερες ανεπιθύμητες ενέργειες;

- ✓Πόνος, πρήξιμο, ερυθρότητα στο σημείο της ένεσης
- ✓Πονοκέφαλος, αίσθημα κόπωσης
- ✓Πυρετός (συνήθως υποχωρεί εντός 24-48 ωρών)

Ερωτήσεις και απαντήσεις για τα εμβόλια

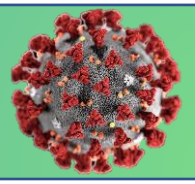

Οι εμβολιασμένοι μπαίνουν καραντίνα αν έρθουν σε επαφή με κρούσμα;

Πλήρως εμβολιασμένα άτομα που έρχονται σε επαφή με ασθενή με Covid - 19 και παραμένουν ασυμπτωματικοί, ΔΕΝ μπαίνουν σε καραντίνα. Ο κίνδυνος λοίμωξης είναι πολύ χαμηλός. Το μόνο που απαιτείται είναι καθημερινή αυτοπαρακολούθηση (θερμομέτρηση και επαγρύπνηση) για 14 μέρες μετά την έκθεση.

Μπορώ να κάνω το εμβόλιο COVID-19 μαζί με κάποιο άλλο εμβόλιο;

Δεν είναι ακόμα γνωστό εάν είναι ασφαλές το εμβόλιο για Covid -19 να συγχορηγείται με άλλα εμβόλια. Συστήνεται η διενέργεια οποιουδήποτε άλλου εμβολιασμού να απέχει τουλάχιστον 14 ημέρες.

Οδηγίες της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών για τη χορήγηση εμβολίου COVID-19 κατά την κύηση και τον θηλασμό COVID-19 11.06.2021

Κύηση

- Παρότι ο συνολικός κίνδυνος λοίμωξης COVID-19 στην κύηση είναι χαμηλός, φαίνεται ότι οι έγκυες με συμπτωματική νόσο COVID-19 διατρέχουν διπλάσιο ή και τριπλάσιο κίνδυνο για πρόωρο τοκετό. Επιπλέον, ένα μικρό ποσοστό μπορεί να παρουσιάσει αυξημένη πιθανότητα σοβαρής νόσου, που περιλαμβάνει την ανάγκη εντατικής νοσηλείας, μηχανικού αερισμού και θανάτου. Η πιθανότητα σοβαρής νόσου αυξάνει όταν η έγκυος είναι υπέρβαρη ή παχύσαρκη, ανήκει στη μαύρη ή την ασιατική φυλή, παρουσιάζει συν-νοσηρότητες όπως σακχαρώδη διαβήτη, υπέρταση ή άσθμα και έχει ηλικία μεγαλύτερη των 35 ετών.
- Σύμφωνα με πρόσφατα δεδομένα από τις ΗΠΑ, μετά την εκτεταμένη χρήση των εμβολίων Pfizer/BioNTech και Moderna σε επίπεδο πληθυσμού (και περίπου 90.000 σε έγκυες), δεν έχουν προκύψει μέχρι στιγμής ανησυχητικές ενδείξεις σχετικά με ζητήματα ασφάλειας. Επομένως, ο εμβολιασμός των εγκύων με τα παραπάνω mRNA εμβόλια μπορεί να συστήνεται ταυτόχρονα με τον γενικό πληθυσμό, ανάλογα με την ηλικία και την ομάδα κινδύνου, σε περίπτωση υποκείμενου νοσήματος.
- Για τα εμβόλια ιικών φορέων (Vaxzevria/AstraZeneca και Janssen/Johnson & Johnson) η εμπειρία στην εγκυμοσύνη είναι πιο περιορισμένη. Για το λόγο αυτό, μέχρις ότου υπάρξουν περισσότερα δεδομένα, προτιμάται η χορήγηση των εμβολίων mRNA (Comirnaty/Pfizer-BioNTech, Moderna).
- Οι γιατροί οφείλουν να ενημερώνουν την έγκυο για τους ενδεχόμενους κινδύνους από τη νόσο και για τα οφέλη του εμβολιασμού και να αναφέρουν τα περιορισμένα στοιχεία ασφάλειας για το εμβόλιο της COVID-19 κατά την κύηση.
- Δεν απαιτείται τεστ κυήσεως πριν τον εμβολιασμό, ούτε αναβολή του σε γυναίκες που προσπαθούν να τεκνοποιήσουν. Σε περίπτωση που μια γυναίκα εμβολιαστεί χωρίς να γνωρίζει ότι είναι έγκυος, δεν συστήνεται διακοπή της κυήσεως, αλλά συμπλήρωση του εμβολιασμού στο προβλεπόμενο μεσοδιάστημα ή, εναλλακτικά, αμέσως μετά τον τοκετό.

Θηλασμός

- Γενικά, η χορήγηση εμβολίων που δεν ανήκουν στην κατηγορία των ζώντων εξασθενημένων κατά την περίοδο του θηλασμού θεωρείται ασφαλής. Επομένως, οι θηλάζουσες μπορούν να εμβολιάζονται με οποιοδήποτε από τα εγκεκριμένα εμβόλια για την COVID-19. Οι υποψήφιες για εμβολιασμό θα πρέπει να ενημερώνονται για την έλλειψη πλήρων δεδομένων ασφάλειας για τα παραπάνω εμβόλια κατά τον θηλασμό.
- Περισσότερες πληροφορίες μπορείτε επίσης να βρείτε στην ιστοσελίδα της Ελληνικής Μαιευτικής & Γυναικολογικής Εταιρείας (https://hsog.gr/?cat=167)

Οδηγίες της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών για τη χορήγηση εμβολίου COVID-19 σε άτομα που αναφέρουν ιστορικό σοβαρής αναφυλαξίας COVID-19 11.06.2021

- Σχετικά με τον επαναπροσδιορισμό ραντεβού από Ιατρούς Εμβολιαστικών Κέντρων εκτός Νοσοκομείου (Κέντρων Υγείας, ΤΟΜΥ, mega Εμβολιαστικά Κέντρα) σε Εμβολιαστικά Κέντρα Νοσοκομείων, στα άτομα που προσέρχονται και αναφέρουν ιστορικό σοβαρής αναφυλαξίας, κρίνουμε σημαντικό να υπενθυμίσουμε ότι:
- Σύμφωνα με τα υπάρχοντα δεδομένα για τα εμβόλια COVID-19 ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ σε εμβολιαστικό κέντρο νοσοκομείου για εμβολιαζόμενους με γνωστές αλλεργίες σε:

➢ φάρμακα (πλην εμβολίων COVID-19 και συστατικών τους)

➢ Τρόφιμα

➢ νυγμούς εντόμων

➢ περιβαλλοντικά (αερομεταφερόμενα) αλλεργιογόνα όπως γύρεις, ακάρεα, μύκητες, επιθήλια ζώων

➢ φυσικό λάστιχο (latex)

➢ ενδοφλέβιες σκιαγραφικές ουσίες εκτός του σκιαγραφικού από του στόματος προϊόντος gastrografin που περιέχει Polysorbate 80

➢ επαφή ουσιών με το δέρμα (π.χ. δερματίτιδα εξ' επαφής σε καλλυντικά, βαφές μαλλιών, νικέλιο κ.α.)

Η παραπομπή σε Εμβολιαστικό Κέντρο Νοσοκομείου (με δυνατότητα Εξειδικευμένης Καρδιοαναπνευστικής Υποστήριξης) γίνεται ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΜΟΝΟΝ σε άτομα με ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΣΟΒΑΡΗΣ ΑΝΑΦΥΛΑΞΙΑΣ ΑΓΝΩΣΤΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ που χρειάσθηκε αγωγή με ενέσιμα φάρμακα (αδρεναλίνη, κορτιζόνη) ή νοσηλεία.

Οδηγίες της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών για τη χορήγηση εμβολίου COVID-19 σε άτομα που λαμβάνουν φαρμακευτική αγωγή COVID-19 11.06.2021

Γενικές οδηγίες

- Τα φάρμακα που έχουν συνταγογραφηθεί για συγκεκριμένη πάθηση δεν πρέπει να διακόπτονται πριν τον εμβολιασμό, εκτός και υπάρξει αντίθετη σύσταση από τον θεράποντα ιατρό.
- Κάθε μη συνταγογραφούμενο φάρμακο, εγκεκριμένο ή μη από τον ΕΟΦ, όπως και κάθε φυτικό ή «φυσικό» σκεύασμα, μπορεί να έχει επίδραση στον οργανισμό.
- Σε κάθε περίπτωση, ο προσωπικός ιατρός του εμβολιαζόμενου είναι ο καταλληλότερος για να εκτιμήσει ενδεχόμενη αλληλεπίδραση της φαρμακευτικής αγωγής και του εμβολίου.

Οδηγίες της Εθνικής Επιτροπής Εμβολιασμών για τη χορήγηση εμβολίου COVID-19 σε άτομα που λαμβάνουν φαρμακευτική αγωγή COVID-19 11.06.2021

- **Ειδικές οδηγίες**
- **Παυσίπονα και αντιπυρετικά**
- Σύμφωνα με το Κέντρο Πρόληψης & Ελέγχου Λοιμωδών Νοσημάτων (CDC) των ΗΠΑ, παυσίπονα και αντιπυρετικά φάρμακα (παρακεταμόλη, ασπιρίνη, μη στερινοειδή αντιφλεγμονώδη) δεν πρέπει να λαμβάνονται προληπτικά πριν τον εμβολιασμό διότι δεν είναι γνωστή η επίδραση τους στην ανοσολογική απάντηση. Η χορήγηση τους ενδείκνυται στην περίπτωση που η συμπτωματολογία (πυρετός, πόνος, κ.ά.) μετά τον εμβολιασμό δεν είναι ανεκτή από τον εμβολιαζόμενο.
- Σε περίπτωση που ο εμβολιαζόμενος λαμβάνει με ιατρική σύσταση κάποιο από τα παραπάνω φάρμακα, όπως ασπιρίνη καθημερινά μετά από ισχαιμικό εγκεφαλικό ή καρδιακό επεισόδιο, οφείλει να συνεχίσει την αγωγή του με τη συνιστώμενη δόση.
- **Αντιπηκτικά**
- Οι εμβολιαζόμενοι που λαμβάνουν αντιπηκτική αγωγή οφείλουν να ενημερώνουν το εμβολιαστικό κέντρο, προκειμένου το άτομο που χορηγεί το εμβόλιο να εφαρμόζει παρατεταμένη πίεση στο σημείο της ένεσης για να αποφεύγεται η αιμορραγία.
- **Αντιισταμινικά**
- Η προληπτική χορήγηση αντιισταμινικών πριν τον εμβολιασμό με στόχο τη μείωση της πιθανότητας αναφυλαξίας δεν ενδείκνυται, διότι δεν είναι αποτελεσματική αλλά και μπορεί να συγκαλύψει πρώιμα σημεία αλλεργικής αντίδρασης στο εμβόλιο και να καθυστερήσει την αντιμετώπιση. Αντίθετα, τα άτομα που λαμβάνουν συστηματικά αντιισταμινικά για υποκείμενη πάθηση δεν χρειάζεται να σταματήσουν την αγωγή τους.
- **Αντιικά**
- Τυχόν θεραπεία με αντιικά φάρμακα (Tamiflu, Truvada, Acyclovir κ.ά.) δεν αναμένεται να επηρεάσει την ανοσολογική απόκριση αφού κανένα από τα διαθέσιμα εμβόλια COVID-19 δεν περιέχει ζώντα ιό. Παρόλα αυτά, εφόσον το άτομο εξακολουθεί να εμφανίζει συμπτώματα της λοίμωξης για την οποία έχει συνταγογραφηθεί το αντιικό φάρμακο, μπορεί να αναβάλει τον εμβολιασμό έως ότου αυτά υποχωρήσουν προκειμένου να μην υπάρξει σύγχυση με τυχόν ανεπιθύμητες ενέργειες του εμβολίου.
- **Αντιβιοτικά**
- Όπως και τα αντιικά, τα αντιβιοτικά δεν αναμένεται να επηρεάσουν την ανοσολογική απάντηση στον εμβολιασμό για την COVID-19. Εφόσον το άτομο εξακολουθεί να παρουσιάζει συμπτώματα της βακτηριακής λοίμωξης για την οποία λαμβάνει την αντιμικροβιακή αγωγή, μπορεί να αναβάλει για λίγο τον εμβολιασμό προκειμένου να μπορεί να γίνει διάκριση μεταξύ των συμπτωμάτων από τη λοίμωξη και εκείνων από το εμβόλιο.
- **Κορτικοειδή**
- Τα κορτικοειδή έχουν αντιφλεγμονώδη δράση και χρησιμοποιούνται για τη θεραπεία διαφόρων παθήσεων. Επειδή η δοσολογία και η οδός χορήγησης ποικίλει και τα φάρμακα αυτά επηρεάζουν άμεσα το ανοσοποιητικό σύστημα, συστήνεται ο εμβολιαζόμενος να ενημερώνει τον υπεύθυνο του εμβολιαστικού κέντρου έτσι ώστε